

Handlingsprogram mot familjerelaterat våld

Skärholmens stadsdelsnämnd 2009

Värdegrund

Handlingsprogrammets grundvärdering är att det är samhällets ansvar att skydda personer utsatta för våld i nära relation. Insatser behövs för samtliga inblandade parter, dvs. män, kvinnor och barn. Samverkan är nödvändig. Våldsutsatthet i nära relation kräver samverkan mellan inblandade myndigheter i stat, kommun och landsting och att insatser kopplas samman. Därutöver kan frivilliga krafter vara viktiga för att förebygga våld.

Målsättning för Skärholmens stadsdelsnämnds handlingsprogram mot familjerelaterat våld¹.

- Att synliggöra familjerelaterat våld
- Att förebygga familjerelaterat våld

För att nå målen krävs insatser på alla samhällsområden och grundläggande attitydförändringar. Ett tidigt och adekvat stöd till kvinnorna, barnen och männen är en viktig förebyggande åtgärd. Den allra främsta insatsen för att förhindra våld är att öka jämställdheten och förändra attityderna mot våld bland både män och kvinnor. Alla som kommer i kontakt med barn och vuxna som lever med våld måste våga ta ställning mot våldet och ingripa till stöd och skydd för de utsatta.

Uppföljning och utvärdering av handlingsprogrammet

Handlingsplaner, policydokument och handlingsprogram revideras och uppdateras av ansvariga årligen.

En grupp bestående av representanter från olika verksamheter följer årligen upp handlingsprogrammet och reviderar det. Gruppen bildas under hösten 2009.

¹ Bakom termen "familjerelaterat" våld döljer sig olika former av brottsliga handlingar som sker i nära relationer och vissa faller under allmänt åtal. Det finns partnervåld, barnmisshandel, barn som bevittnar våld, tonåringar som hotar eller misshandlar sin förälder och våld mellan syskon. Våldet kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt och materiellt. Våldshandlingar kan även omfatta ett kollektivt våld, det som kallas hedersrelaterat våld. Vi vet idag att ju närmare relation en gärningsman och ett brottsoffer har, dess mindre benägen är offret att polisanmäla brottet. Det s k "mörkertalet" är därmed stort vid brott i nära relation.

Synliggörande av familjerelaterat våld

Åtgärder

1. Stadsdelsförvaltningens mottagningsgrupper ger telefonupplysning till allmänheten om vilken stöd och hjälp som finns att få och konsultation till yrkesverksamma om anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen.
2. Stadsdelsförvaltningens mottagningsgrupper ingår i ett pilotförsök med evidensbaserade riskbedömningsinstrument för våldsutsatta kvinnor på Socialstyrelsens uppdrag.
3. Stadsdelsförvaltningen ska förbättra informationen på www.stockholm.se/skarholmen och även översätta information på några av de vanligaste språken som talas i Skärholmen.
4. Två ggr/ år informeras i lokaltidningen om kvinnofrid och vart allmänheten kan vända sig.
5. I samband med de 8 medborgarmötena varje år ska information om kvinnofrid finnas för spridning till allmänheten.
6. Stadsdelsförvaltningen ansvarar för kompetensutveckling för de av stadsdelens personal som i sitt arbete möter misshandlade kvinnor, våldsutsatta barn och våldsamma män.
7. En konsultationsgrupp för socialsekreterare bildas med representanter från varje enhet för stöd och kunskapsutveckling avseende kvinnofridsproblematik.
8. En utbildning för fastighetsskötare och störningsjour planeras gemensamt med Skärholmens fastighetsägare.
9. Stadsdelsförvaltningen informerar nyanlända flyktingar och asylsökande om hjälpmöjligheter till våldsutsatta kvinnor och våldsutövande män.

Förväntade effekter

- Att fler kvinnor och barn vågar söka hjälp och anmäla våldsbrott, samt att personer som misstänker våld i nära relation vet vart de ska vända sig.
- Att misshandlade kvinnors behov av stöd och skydd, vård och behandling tillgodoses så att kvinnorna kan leva utan rädsla och själva bestämma över sina liv.

Förebygga familjerelaterat våld

Åtgärder

1. Stadsdelsförvaltningen genomför föräldrträffar på förskolorna.
2. Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldrar, föräldrastödsutbildning i form av Komet för föräldrar med barn i åldern 3-11 år samt i åldern 12-18 år.
3. Uppfostringsvåld är en prioriterad fråga i stadsdelens samverkansforum för barn och unga. Under hösten 2008 hölls 4 temadagar för representanter av de yrkesgrupper som ingår i samverkansforumen. Varje verksamhet arbetar med denna viktiga fråga. Förskolan arbetar under 2009 aktivt med temat "uppfostringsvåld", de kommer bl a att göra en enkätundersökning bland personal samt ta fram ett material som personal kan arbeta vidare med.
4. Förbättra samhällsinformationen till nyanlända flyktingar och asylsökande och att använda erfarenheter från andra stadsdelar.
5. Stadsdelsförvaltningen erbjuder stöd till våldsamma män att bearbeta den problematik som ligger bakom våldet.
6. Stadsdelsförvaltningen ger barn som blir utsatta för och/eller lever med våld i familjen krisstöd att bearbeta sina trauman och gå vidare i livet.

Förväntade effekter

- Att föräldrar känner stöd i sin fostran av sina barn.
- Att ge föräldrar alternativ till att använda våld mot sina barn.
- Att unga män inte blir våldsverkare.

Samverkan och samarbete

Åtgärder

1. Representanter från olika yrkesgrupper ska fortsätta prioritera att delta i den struktur för samverkan som är utarbetad.
2. Stadsdelsförvaltningen undersöker vilka föreningar som har intresse och möjlighet att till sina nätverk sprida information och vara opinionsbildande i familjevåldsrelaterade frågor.
3. Socialtjänstens preventionssamordnare, samordnare för kvinnofrid samt eventuellt fler lämpliga representanter träffar familjevåldsenheten hos polisen för att diskutera behoven att utreda snabbare och förkorta de långa handläggningstiderna vad gäller brottsutredningar.

Förväntade effekter

- Att samverkan mellan myndigheter/förvaltningar utvecklas.
- Att samarbetet med frivilliga organisationer utvecklas.
- Att brottsutredningar om våld mot kvinnor och barn bedrivs på ett snabbt och rättssäkert sätt för både kvinnan, mannen och barnet.

Framtida utvecklingsområden

- Skapa samlad statistisk i Stockholms stad gällande familjerelaterat våld.
- Systematisk kartläggning/screening inom socialtjänsten gällande klienters våldsutsatthet samt vad eventuella insatser leder till.
- Kontaktpersoner till våldsutsatta kvinnor behöver följas upp (finns idag i Athena projektet).
- Verksamhet för män som är våldutövare eller riskerar att ta till våld.
- Utveckla riskbedömningsinstrument för våldsutsatta sårbara grupper.
- Utveckla stadsdelens trygghetsvandringar med ett ökat genusperspektiv..
- Socialtjänsten behöver hitta former att tidigt förebygga ungt partnervåld.